

Advies nr. 110/2019 van 5 juni 2019

Betreft: Ontwerp van besluit van de Franse Gemeenschapsregering betreffende de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming (CO-A-2019-093)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna de "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG")

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvragen van de heer Rachid Madrane, Minister van Hulpverlening aan de Jeugd, Justitiehuisen, Sport en Promotie van Brussel, ontvangen op 1 maart 2019;

Gelet op het verslag van Mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

Brengt op 5 juni 2019 het volgend advies uit:

I. Onderwerp en context van de aanvraag

1. De Minister van Hulpverlening aan Jeugd van de Franse Gemeenschap (hierna "de aanvrager") vraagt het advies van de Autoriteit over de artikelen 4, 5, 19, 48, 58 en 62 van het ontwerpbesluit van de Franse Gemeenschapsregering betreffende de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming (OIJB).
2. Dit Besluit stelt de soorten zorg en de zorgcapaciteit vast van de overheidsinstellingen voor jongeren evenals het algemeen reglement van deze overheidsinstellingen, in uitvoering van artikel 71 van het decreet van 18 januari 2018 houdende houdende het wetboek van preventie, hulpverlening aan de jeugd en jeugdbescherming.
3. De overheidsinstellingen voor jeugdbescherming zijn gedecentraliseerde overheidsdiensten van het Algemeen Bestuur Hulpverlening aan de Jeugd van de Franse Gemeenschap. Met als doel de jongere in de samenleving weer in te schakelen door gericht te zijn op opvoeding en herstel (art. 1, 11° van het voormelde decreet van 18/01/2018), staan zij in voor de tenlasteneming van jongeren ouder dan 14 jaar¹ die als misdrijven gekwalificeerde feiten hebben gepleegd in de gevallen bedoeld in artikel 124, §2 van het voormelde decreet van 18 januari 2018 (open stelsel) en in artikel 124, 3 van datzelfde decreet (gesloten stelsel) en dit op beslissing van de jeugdrechter voor de periode die hij bepaalt.
4. Volgens de artikelen 10 en volgende van het Ontwerpbesluit bestaat deze tenlasteneming uit drie soorten interventies jegens de jongere:
 - a. huisvesting in een diagnose-eenheid (30 dagen niet verlengbaar) voor het evalueren van het risico, de noden, sterktes en ontvankelijkheidsfactoren van de jongere zodat een interventieplan kan worden opgemaakt waarin de doelen worden vastgelegd die de jongere moet bereiken en om aan de jeugdrechtbank de meest geschikte maatregel voor te stellen overeenkomstig de hiërarchie van de maatregelen die krachtens het voormelde decreet van 18 januari 2018 zijn vastgesteld;
 - b. Huisvesting in een opvoedings-eenheid (3 maand hernieuwbaar) om de jongere bewust te doen worden van zijn daden waarbij erop wordt toegezien dat het imago van de jongere wordt verbeterd en om de oplossing te zoeken die het meeste aangepast is aan zijn situatie. Deze eenheid werkt voor de jongere een individueel traject uit dat naar gedrags-, mentale, en affectieve stabilisering streeft alvorens hij terugkeert naar de maatschappij.

¹ Of zelfs 12 jaar wanneer een jongere het leven of de gezondheid van anderen ernstig heeft geschaad en wiens gedrag bijzonder gevaarlijk is (art. 124, §4 van voornoemd decreet van 18/01/2018).

- c. huisvesting in een overgangseenheid (een keer 15 dagen hernieuwbaar) voor de jongeren waarvan het gewelddadig gedrag een tijdelijke verwijdering vereist om zijn band met de personeelsleden van de betrokken dienst te verbeteren.
5. de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming stellen in het kader van de uitoefening van hun opdrachten ten behoeve van de jeugdrechtbank een evaluatie- en evolutieverslag op van de ten laste genomen jongere (artikel 65 van het voormelde decreet van 18/01/2018).
6. Er zijn in Wallonië 6 overheidsinstellingen voor jeugdbescherming. Zij kunnen elk tussen 22 en 56 jongeren (hetzij 237 plaatsen) huisvesten.

II. Onderzoek

7. Elke bepaling ter omkadering van verwerkingen van persoonsgegevens moet beantwoorden aan de gebruikelijke kwaliteitscriteria die gelden voor normen ter omkadering van verwerkingen van persoonsgegevens, opdat bij het lezen ervan de betrokkenen van wie de gegevens worden verwerkt zich een duidelijk beeld zouden kunnen vormen over de verwerkingen die met hun persoonsgegevens zullen worden uitgevoerd. Welnu, zoals vereist door artikel 6.3 van de AVG, samen gelezen met de artikelen 22 van de Grondwet en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden, moeten de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens nauwkeurig worden beschreven; namelijk, hun precieze doeleinde(n), het soort gegevens die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van dit doeleinde, de categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt, de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie hun gegevens worden meegedeeld, de omstandigheden waarin ze zullen worden meegedeeld alsook alle maatregelen om een rechtmatige en loyale verwerking van persoonsgegevens te waarborgen.
8. In dit geval betreffen de omkaderde verwerkingen gevoelige gegevens als bedoeld in artikel 10 van de AVG (namelijk de persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten) en ze betreffen bovendien categorieën kwetsbare personen, namelijk minderjarigen. Bijgevolg moet het vereiste niveau inzake bescherming van persoonsgegevens en garanties voor deze betrokkenen hoog zijn, gelet op het risico voor hun rechten en vrijheden.
9. De verwerkingen die het ontwerpbesluit wil omkaderen, bestaat er voornamelijk uit dat elke overheidsinstelling voor jeugdbescherming een dossier bijhoudt over iedere jongere die zij ten laste neemt alsook diverse registers betreffende de beslissingen inzake bezoeksverbod of beperkt bezoek, isoleringsmaatregelen of de straffen die de instelling aan de jongere heeft opgelegd.

10. Vooreerst merkt de Autoriteit op dat, in verband met de kwalificatiecriteria van de verwerkingsverantwoordelijke, als opgenomen in artikel 4.7 van de AVG, elke overheidsinstelling voor jeugdbescherming gekwalificeerd kan worden als verwerkingsverantwoordelijke voor de dossiers die zij houdt van elke ten laste genomen jongere en voor de voormelde registers die zij bijhouden. Het vaststellen door de wet van de verwerkingsverantwoordelijke(n) voor een verwerking van persoonsgegevens, draagt eveneens bij tot de voorzienbaarheid van de wet en de doeltreffendheid van de rechten van de betrokkenen als vastgelegd door de AVG. De Autoriteit is van oordeel dat het Ontwerpbesluit nader moet omschrijven dat de instellingen voor jeugdbescherming de verwerkingsverantwoordelijke zijn voor de dossiers die zij bijhouden over elke ten laste genomen jongere alsook voor de voormelde registers; wat nu niet het geval is.
11. Artikel 4 in ontwerp omkadert het houden door elke overheidsinstelling voor jeugdbescherming van een dossier van elke jongere die zij ten laste neemt, door de informatie vast te stellen die dit dossier moet bevatten en door de nader regels vast te stellen voor de toegang tot dit dossier.
12. Hoewel het impliciet evident is waarvoor het dossier wordt bijgehouden - namelijk de tenlasteneming als bedoeld in de artikelen 10 en volgende van het Ontwerpbesluit, van de jongere door elke overheidsinstelling voor jeugdbescherming die de jeugdrechter haar heeft toevertrouwd - moet dit doeleinde uitdrukkelijk worden omschreven in artikel 10 van het ontwerp.
13. De informatie die in het dossier wordt opgenomen moet overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking als voorgeschreven in artikel 5.1.c van de AVG toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De informatie die in artikel 4, §1 van het ontwerp is opgesomd lijkt ter zake dienend te zijn. Maar om elke interpretatie te vermijden die ertoe zou kunnen leiden dat de instelling voor jeugdbescherming een disproportionele gegevensverwerking verricht, moeten bepaalde formuleringen evenwel als volgt worden verbeterd:
 - a. ter hoogte van artikel 4, §1, 1° in ontwerp moet nader worden omschreven dat de in het dossier voorgeschreven stukken die door de jeugdrechtbank worden verstrekt deze zijn die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de opdracht van openbare dienstverlening van de instelling voor jeugdbescherming;
 - b. ter hoogte van artikel 4, §1, 2° in ontwerp moet nader worden omschreven dat de verslagen over de jongere en de elementen die aan de jeugdrechtbank worden verstrekt, deze zijn bedoeld in artikel 65 van het voormelde decreet van 18 januari 2018. Zo niet,

moet nader worden omschreven over welke documenten het gaat en dit overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking;

- c. ter hoogte van artikel 4, §1, 5° moet in de tekst nader worden omschreven wat wordt begrepen onder (vrije vertaling) "individueel project van de jongere". Gaat het over het traject bedoeld onder artikel 12, §2 van het Ontwerpbesluit?

14. De bewaartermijn van het dossier moet ook nader worden omschreven in het Ontwerpbesluit. Overeenkomstig het beginsel van de opslagbeperking als vastgesteld in artikel 5.1.e van de AVG, moet deze bewaartermijn zodanig worden bepaald dat ze niet langer duurt dan de tijd die nodig is voor de verwezenlijking van het doeleinde waarvoor de gegevens worden verwerkt door de overheidsinstelling voor jeugdbescherming².
15. Artikel 4, §2 in ontwerp omschrijft de nadere regels van de toegang die de jongere heeft tot zijn dossier dat wordt bijgehouden door de overheidsinstelling voor jeugdbescherming. Er wordt in voorzien dat de stukken van de gerechtelijke overheden met de vermelding "vertrouwelijk" niet kunnen worden geraadpleegd evenals de stukken waarvoor de directeur van de overheidsinstelling voor jeugdbescherming de toegang weigert (vrije vertaling) "*als het belang van de jongere dat vereist*". Hierdoor heeft deze ontwerpbeperking een directe weerslag op het in artikel 15 van de AVG bekrachtigd recht op toegang van de jongere tot de verwerkingen van zijn gegevens die de overheidsinstelling voor jeugdbescherming verricht.
16. Alle uitzonderingen op de rechten waarover de betrokkenen beschikken krachtens de AVG, kunnen slechts gemotiveerd worden met de redenen die zijn opgenomen in artikel 23.1 van de AVG en moeten beantwoorden aan de voorgeschreven vormen in artikel 23.2 van de AVG, wat niet het geval is in artikel 4 in ontwerp zoals het nu is opgesteld (wat is het doel van de afwijking voor de stukken van de gerechtelijke overheden die als vertrouwelijk gemeld staan? Gaat het over stukken met gerechtelijke informatie of een lopend gerechtelijk onderzoek? Hoeveel reiken de geplande beperkingen? In welke garanties zijn voorzien om de risico's te beperken voor de rechten en vrijheden van de betrokken jongeren? Welke zijn, indien mogelijk, de bepalingen die erin voorzien dat de jongere wordt ingelicht over het feit dat zijn dossier maar gedeeltelijk toegankelijk is? ...).
17. Bovendien moet elke uitzondering ook worden beperkt tot het strikt noodzakelijke, zowel in omvang als in duur, en dit blijkt nu niet uit de bepalingen in ontwerp.

² De gegevens mogen enkel voor een langere periode worden opgeslagen voor uitsluitend archiveringsdoeleinden in het algemeen belang, voor wetenschappelijke of historische of statistische doeleinden en in overeenstemming met artikel 89, §1, dat, indien mogelijk, voorrang geeft aan de verwerking van anonieme of zelfs gepseudonimiseerde gegevens in dit verband en op voorwaarde dat technische en organisatorische maatregelen worden genomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokken personen.

18. Overigens, de eerste uitzondering waarin is voorzien (documenten die gemerkt zijn als "vertrouwelijk" door de gerechtelijke overheid) is eventueel niet noodzakelijk omdat dit desgevallend al gedekt is door hoofdstuk III van titel I van de WVG betreffende de beperkingen op de rechten van de betrokkene ten voordele van de gegevensverwerkingen die rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig zijn van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de diensten belast met de dreigingsanalyse, de politiediensten, de gerechtelijke overheden, de Passagiersinformatie-eenheid, ... (cfr. de artikelen 14 en 16 van de WVG die onder meer de gerechtelijke overheden en politiediensten beogen). In dat geval moet de auteur van het Ontwerpbesluit in de tekst van het ontwerp verwijzen naar de bestaande wettelijke bepalingen die voorzien in de wettelijke waarborgen als bedoeld in artikel 23.2 van de AVG.
19. Voor wat de tweede uitzondering betreft die in artikel 4, §2, 2de lid in ontwerp is voorzien, moeten - zelfs als is de bescherming van de jongere een rechtmatige rechtvaardiging (artikel 23.1.i van de AVG) om af te wijken van zijn recht op toegang - de nadere regels zodanig zijn dat deze afwijking beperkt zijn tot het bereiken van het nagestreefde doeleinde, en dit is momenteel niet het geval in het Ontwerpbesluit. De Autoriteit verzoekt de aanvrager om zich op dit punt te laten inspireren door de wet van 22 augustus 2002 betreffende de patiëntenrechten, en meer bepaald de bepalingen die hetzelfde doel nastreven - nl. de bescherming van de betrokkene - en die voorzien in uitzonderingen op het recht op informatie (art. 7) en op het recht op toegang (art. 9) van de patiënt . Daarin wordt bepaald dat de afwijking op het recht op informatie moet gemotiveerd zijn omdat het risico bestaat dat de gezondheid van de patiënt ernstig wordt geschaad en niet enkel het belang van de patiënt. Bovendien mag pas van het recht op informatie worden afgeweken als de beroepsbeoefenaar hierover voorafgaandelijk een andere beroepsbeoefenaar heeft geraadpleegd en deze afwijking moet ook schriftelijk gemotiveerd worden in het patiëntendossier, én aan de vertrouwenspersoon die de patiënt heeft aangewezen, moet specifieke informatie worden verstrekt. En tot slot moet deze afwijking worden opgeheven zodra het risico op schade is verdwenen. Wat betreft het recht van de patiënt op toegang tot zijn medisch dossier, is de enige beperking waarin de wet betreffende de rechten van de patiënt voorziet, dat de toegang tot de persoonlijke aantekeningen van de arts of de informatie in het medisch dossier die de patiënt ernstige schade kan berokkenen, via een door de patiënt aangewezen gezondheidswerker moet worden verleend. Wanneer de toegang van de jongere tot zijn gegevens van zijn dossier, waarvan de directeur van de OIJB meent dat dit de gezondheid van de jongere ernstig zou kunnen schaden, zou het Besluit erin kunnen voorzien dat deze tussenpersoon een dergelijke beroepsbeoefenaar is in de gezondheidszorg die de jongeren heeft aangewezen en/of de personen die het ouderlijke gezag over de jongere uitoefenen.

20. Naast de gepaste omkadering van elke uitzondering op het recht op toegang van de jongere tot zijn dossier, zou ook in het ontwerpbesluit moeten worden voorzien in de verplichting voor de directeurs van de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming, van het voorafgaand advies van de functionaris voor gegevensbescherming van de overheidsinstelling voor jeugdbescherming³ over het ontwerp van beslissing van de directeur om toegang te weigeren tot een stuk uit het dossier als dit stuk ernstig de gezondheid van de jongeren zou kunnen schaden en dit als specifieke garantie voor de betrokken minderjarigen.
21. Tot besluit verzoekt de Autoriteit de aanvrager om de afwijking op het toegangsrecht als bepaald in artikel 4, §2, 2de lid opnieuw te formuleren als aanbevolen in de voorgaande consideransen en om het noodzakelijk karakter te beoordelen van de afwijking bedoeld onder artikel 4, §2, 1ste lid in ontwerp ten aanzien van de beperkingen op de rechten van de betrokkenen waarin al is voorzien krachtens hoofdstuk III van titel I van de WVG en dus aan te passen hetzij door te verwijzen naar de bestaande wettelijke bepalingen als bedoeld in artikel 23.2 van de AVG hetzij door een uitzonderingstelsel in te voeren overeenkomstig het vereiste van artikel 23 van de AVG. De Autoriteit verwijst de aanvrager naar haar overwegingen hierover in haar eerdere adviezen 34/2018 van 11 april 2018 van 23 mei 2018⁴, 41/2018, van 23 mei 2018⁵ en 88/2018 van 26 september⁶.
22. Artikel 5 van het ontwerpbesluit handelt over de motivering van de genomen beslissingen door de overheidsinstelling voor jeugdbescherming in het kader van het ontwerpbesluit en de gevallen waarin een motivering niet vereist is (ernstig gevaar voor de interne veiligheid als de motivering wordt meegedeeld aan de jongere).
23. Dit artikel 5 bepaalt dat de overheidsinstelling voor jeugdbescherming een register moet bijhouden van de niet-gemotiveerde beslissingen met vermelding van de motivering van de genomen beslissing ten aanzien van de jongere alsook de motivering van de hem betreffende beslissing. Krachtens artikel 5, 5de lid in ontwerp, kan dit register uitsluitend geraadpleegd

³ Krachtens artikel 37.1.a van de AVG is elke overheidsinstelling voor jeugdbescherming verplicht een functionaris voor gegevensbescherming aan te stellen voor de verwerkingen van persoonsgegevens die zij verricht in het kader van de uitoefening van haar opdrachten. Meerdere overheidsinstellingen voor jeugdbescherming zouden eenzelfde functionaris voor gegevensbescherming kunnen aanstellen, zoals blijkt uit artikel 37.3 van de AVG.

⁴ Advies nr 34/2018 van 11 april 2018 inzake een voorontwerp van wet tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG.

⁵ Advies 41/2018 van 23 mei 2018 over een voorontwerp van wet houdende diverse financiële bepalingen, blz. 23.

⁶ Advies 88/2018 van 26 september 2018 betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende aanpassing van de besluiten van de Vlaamse Regering aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG, en meer specifiek de consideransen 17 tot 31.

worden door de leidende ambtenaar, de leden van de toezichtcommissie en het beroepsorgaan en de magistraten van de Raad van State of de rechterlijke orde wanneer het geschil dat hen is voorgelegd, dat vereist.

24. In verband met de afwijking op het recht op toegang van de jongere tot dit register, verwijst de Autoriteit naar haar opmerkingen hierboven betreffende artikel 4, §2. De formulering van artikel 5 in ontwerp moet worden verbeterd overeenkomstig het vereiste van artikel 23.2 van de AVG.
25. Lid 6 van artikel 5 in ontwerp bepaalt dat de persoonsgegevens die in dit register van niet-meegedeelde motiveringen zijn opgenomen, zullen worden bewaard tot 31 januari van het jaar dat volgt op het definitief vertrek van de jongere. Gelet op die termijn en het gebrek aan transparantie in de motiveringen van de betrokken beslissingen en het feit dat het hier gaat over gegevens betreffende minderjarigen, verzoekt de Autoriteit dat ten minste 3 maanden voor de vernietiging van de persoonsgegevens van dit register, de overheidsinstelling voor jeugdbescherming, de jongere, zijn advocaat en de personen die het ouderlijk gezag over hem uitoefenen, inlicht over de mogelijkheid dat de jongere ten aanzien van de vernietiging van zijn gegevens in dit register, zijn recht op minimale gegevensverwerking kan uitoefenen in uitvoering van artikel 18 van de AVG. Het Ontwerpbesluit moet ook met een bepaling in die zin worden aangevuld. Indien dit niet gebeurt, bestaat het gevaar dat de toegankelijkheid van dit register als bedoeld in het ontwerpartikel 5, lid 5, voor de rechtbanken slechts een illusie is.
26. Verscheidene bepalingen van het ontwerpdecreet hebben betrekking op de taal die de openbare jeugdinstelling gebruikt bij haar besluitvorming ten aanzien van jongere (artikel 6, 2de lid, art. 19, §2 ...) met de verduidelijking dat (vrije vertaling) « *als de jongere de Franse taal niet machtig is, er op elk redelijk middel beroep moet worden gedaan om hem in staat te stellen de beslissing en de motivering te begrijpen* ». In dit verband laat de Autoriteit opmerken dat artikel 13 van de AVG de verwerkingsverantwoordelijke de gepaste maatregelen moet nemen om de informatie te verstrekken die vereist is krachtens de AVG en dit op een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke wijze, in duidelijke en eenvoudige bewoordingen, in het bijzonder voor alle informatie die specifiek voor een kind bestemd is. Volgens de Autoriteit zijn de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming hierdoor verplicht om deze informatie te verstrekken in een begrijpelijke taal die het kind beheerst.
27. Artikel 19 in ontwerp legt aan de directeurs van elke overheidsinstelling voor jeugdbescherming de specifieke verplichting op om aan de jongere op het ogenblik dat hij wordt opgenomen, informatie te verstrekken. Volgens artikel 19, §1, 7° van het ontwerp, bevat deze verplichting

om informatie te verstrekken aan de jongere (vrije vertaling) «*over zijn rechten betreffende de verwerking van persoonsgegevens en meer in het bijzonder in het kader van de verschillende registers*». De Autoriteit wijst op de ontoereikendheid van deze formule ten aanzien van de artikelen 13 en 14 van de AVG. Het voorwerp van de informatieplicht aan de betrokkenen ten laste van de verwerkingsverantwoordelijke is veel ruimer. Deze ontwerpbevestiging zal dus moeten worden aangevuld met verwijzingen naar deze artikelen van de AVG⁷.

28. De artikelen 48, 58 en 62 van het Ontwerpbesluit gaan over de specifieke registers die de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming moeten bijhouden. Het betreft de registers met de beslissingen inzake bezoeksverbod of -beperking, de informatie over de isoleermaatregelen en de straffen die de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming nemen jegens de jongeren die zij ten laste nemen.
29. Volgens de bijkomende informatie die werd verkregen bij de afgevaardigde van de Minister, streven al deze registers eenzelfde doel na: een controle mogelijk maken van de beslissingen en maatregelen die in deze registers zijn opgenomen met betrekking tot jongeren die van hun vrijheid zijn beroofd. Uitgaande van de voormelde kwaliteitscriteria voor wetten, moet dit doeleinde in de betrokken artikelen van het ontwerpbesluit uitdrukkelijk worden omschreven.
30. Wat betreft de categorieën gegevens die in deze registers zijn opgenomen, heeft de Autoriteit, gelet op het nagestreefde doel, geen opmerkingen, behalve dat het begrip "identiteit" moet worden vervangen door de soorten identificatiegegevens die vereist zijn, in overeenstemming met het hierboven uiteengezette beginsel van minimalisering van gegevensverwerking.
31. Elke mededeling van gegevens afkomstig uit een register moet gezien worden als een externe aanwending, die moet kaderen binnen en verenigbaar zijn met het doeleinde waarvoor dit register werd opgericht. Bijgevolg roepen de alinea's van de betrokken ontwerp-artikelen die handelen over de toegankelijkheid voor derden tot deze registers, de volgende opmerkingen op:
 - a. De Autoriteit begrijpt niet waarom de minister toegang moet kunnen hebben tot deze registers omdat hij daartoe a priori geen functioneel en operationeel belang heeft. Als daarover in de consideransen geen relevante rechtvaardiging wordt opgenomen, moet hij van de lijst worden geschrapt.

⁷ Bij het opstellen van een informatiedocument als bedoeld in artikel 19, § 1, 3de lid, 1° in ontwerp, moeten de OIJB erover waken dat deze volledig is ten aanzien van de artikelen van de AVG. In dit verband blijkt uit punt 13 van de op 11 april 2018 aangenomen en op 11 april 2018 herziene richtsnoeren van de WP 260 van het Europees Comité voor de bescherming van persoonsgegevens inzake transparantie onder de AVG, dat er geen verschil bestaat tussen de informatie die op grond van de artikelen 13 en 14, lid 1, en de informatie die op grond van lid 2 van dezelfde artikelen moet worden verstrekt. De informatie moet rechtstreeks aan de betrokkene worden verstrekt.

- b. Het begrip administratie moet nader worden omschreven omdat alleen de personeelsleden van het Algemeen Bestuur voor Hulp aan de jeugd van de Franse Gemeenschap, die bevoegd zijn om de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming te controleren, een gerechtvaardigd belang hebben om toegang te hebben tot deze registers.
 - c. Het is belangrijk op te merken dat de jongere en de advocaat van de jongere alleen toegang hebben tot deze registers voor zover het gaat om de informatie die hen betreft ; anders zou het recht op gegevensbescherming van andere jongeren in deze registers worden geschonden.
32. De toegankelijkheid van deze registers voor de algemeen afgevaardigde voor de rechten van het kind en de leden van de toezichtcommissie geeft geen aanleiding tot opmerkingen, aangezien deze is gebaseerd op de artikelen 76 en volgende van bovengenoemd besluit van 18 januari 2018.
33. Het laatste lid van de artikelen 48, 58 en 62 van het ontwerpdecreet voorziet erin dat de directeurs van de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming, jaarlijks de betrokken besluiten (verbod of beperking van bezoek, isoleermaatregelen, sancties) meedelen aan de administratie van de Franse gemeenschap die belast is met de jeugdzorg. Volgens aanvullende informatie van de afgevaardigde van de minister, is het de bedoeling om statistieken op te stellen over deze beslissingen van de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming.
34. Bovendien vereist artikel 89, §1, van de AVG dat elke verwerking voor statistische doeleinden moet worden omkaderd door passende waarborgen ter verzekering dat technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de naleving van het beginsel van de minimale gegevensverwerking te verzekeren en wanneer de statistische doeleinden kunnen worden bereikt door een latere verwerking die geen of niet langer een identificatie van de betrokkenen toelaat, moet op deze wijze te werk te worden gegaan. In dit verband neemt de Autoriteit nota van de aanvullende informatie die de afgevaardigde van de minister heeft verstrekt, namelijk dat de beoogde statistische doeleinden zullen worden uitgevoerd op basis van anonieme gegevens, in die zin dat zij het niet langer mogelijk zullen maken om de ten laste genomen jongeren te identificeren. Het laatste lid van de artikelen 48, 58 en 62 van het ontwerp zou dit uitdrukkelijk nader moeten omschrijven. In dit verband herhaalt de Autoriteit dat de identificatie van een persoon niet enkel slaat op de mogelijkheid om zijn naam en/of adres te achterhalen maar eveneens op de mogelijkheid om hem te identificeren via een proces van individualisering, correlatie of gevolgtrekking. Voor het overige verwijst de Autoriteit naar het advies 05/2014 van de voorganger van het Europees Comité voor gegevensbescherming,

meer bepaald de Werkgroep « artikel 29 » voor gegevensbescherming over de anonimiseringstechnieken⁸.

35. Als de meegedeelde gegevens als anoniem kunnen gekwalificeerd worden (cf. supra), is de AVG niet van toepassing op deze mededeling en op de verwerkingen die met deze gegevens zullen worden uitgevoerd.
36. Zo niet, moet deze bepaling opnieuw geformuleerd worden. Overeenkomstig de kwaliteitscriteria voor wetten betreffende de verwerking van persoonsgegevens moet de auteur van het Ontwerpbesluit in de betrokken artikelen uitdrukkelijk het nagestreefde statistische doeleinde omschrijven.
37. In hetzelfde geval moet, indien het voornemen bestaat de statistische resultaten te publiceren, een bepaling worden toegevoegd die de administratie verplicht om, alvorens haar statistische resultaten openbaar te maken, na te gaan of het onmogelijk is de betrokken jongeren te identificeren en, indien nodig, de nodige maatregelen te nemen om hun anonimiteit te waarborgen. Aangaande dit punt wordt eveneens verwezen naar de richtlijnen 05/2014 van de Werkgroep « Artikel 29 » over de anonimiseringstechnieken.
38. En nog in hetzelfde geval, herinnert de Autoriteit eraan dat als de administratie wil afwijken van de rechten waarover de jongeren krachtens de AVG beschikken (recht op informatie, toegang, rectificatie, wissing ...) voor deze verwerkingen voor statistische doeleinden, en de uitoefening ervan door jongeren het statistisch onderzoek ernstig in het gedrang kan brengen of onmogelijk maakt, dat dan de bepalingen van titel 4 van de WVG van toepassing zijn. Deze bepalingen schrijven voor:
 - a. de verplichte aanwijzing van een functionaris voor gegevensbescherming aangezien de verwerking mogelijk een hoog risico vormt voor de gebruikers (art. 190 WVG) aangezien zij twee of zelfs drie van de criteria cumuleert uitgevaardigd door het Europees Comité voor gegevensbescherming⁹ om een verwerking van persoonsgegevens te beschouwen als een verwerking met een hoog risico¹⁰ ;

⁸ Advies van de Werkgroep "Artikel 29", Advies 05/2014 over de anonimiseringstechnieken, aangenomen op 10 april 2014, WP 2016, 0829/14/FR, beschikbaar op dit adres https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp216_fr.pdf

⁹ Voor meer informatie over dit begrip hoog risico voor de betrokkenen en de bepalende criteria wordt verwezen naar punt 18012019.b van de Handleiding GEB die beschikbaar is op de website van de GBA op volgend adres https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/Handleiding_GEB_18012019.pdf alsook naar punt 3.A van de aanbeveling 01/2018 van de GBA, beschikbaar op volgend adres https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf

¹⁰ Ook al op basis van artikel 37.1 van de AVG is de betrokken administratie verplicht een functionaris voor gegevensbescherming aan te stellen voor de persoonsgegevensverwerkingen die hij verricht.

- b. de verantwoording in het register van verwerkingsactiviteiten, dat zij dienen te houden in toepassing van artikel 30 van de AVG, waarom de uitoefening van de rechten van de betrokkenen (of sommigen ervan) het statistisch onderzoek onmogelijk dreigt te maken of ernstig dreigt te belemmeren;
- c. artikel 194 van de WVG voegt de verplichting toe voor de administratie om een overeenkomst te sluiten met de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming, waarin de gegevensverzameling wordt omkaderd overeenkomstig de artikelen 195 en 196 van de WVG, tenzij het Ontwerpbesluit een specifieke bepaling invoegt waarin het de administratie verbiedt om de gegevens die zij heeft verzameld via deze verslagen, op enige manier opnieuw te gebruiken voor andere doeleinden dan de nagestreefde statistische doeleinden.

39. Tot slot vestigt de Autoriteit de aandacht van de minister op het feit dat de persoonsgegevensverwerkingen, die deze overheidsinstellingen voor jeugdbescherming verrichten, moeten worden beschouwd als een verhoogd risico voor de rechten en vrijheden van de minderjarigen aangezien zij twee of zelfs drie criteria cumuleren, als uitgevaardigd door het Europees Comité voor gegevensbescherming. In uitvoering van de artikelen 35 en volgende van de AVG, moeten de overheidsinstellingen voor jeugdbescherming een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitvoeren op hun gegevensverwerkingen zodat zij alle nodige organisatorische en technische maatregelen kunnen nemen om het risico te verminderen tot een aanvaardbaar niveau¹¹.

40. Vanuit algemeen oogpunt vestigt de Gegevensbeschermingsautoriteit ook de aandacht van de verwerkingsverantwoordelijken (overheidsinstellingen voor jeugdbescherming en administratie belast met hulp aan de jongere) op het feit dat de artikelen 5.1.f en 32 van de AVG hen verplicht om hun persoonsgegevensverwerkingen op zodanige manier te parametreren zodat de verwerkte gegevens gegarandeerd op gepaste wijze zijn beschermd, en ook beschermd zijn tegen onrechtmatige gebruik, verlies, vernietiging of toevallige beschadiging, en dit met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen. Voor de concrete uitwerking hiervan verwijst de Autoriteit naar de aanbeveling¹² ter voorkoming van gegevenslekken en naar de referentiemaatregelen¹³ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht moeten worden genomen.

¹¹ Voor het tijdelijk toepassingsgebied van deze verplichting, zie de consideransen 101 en volgende van de voormelde aanbeveling 01/2018 van de AVG.

¹² Aanbeveling uit eigen beweging van de Commissie nr. 01/2013 van 21 januari 2013 *betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken* (https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2013_0.pdf).

¹³ Referentiemaatregelen van de Commissie voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/referentiemaatregelen_voor_de_beveiliging_van_elke_verwerking_van_persoonsgegevens_0.pdf).

**OM DIE REDENEN,
de Autoriteit,**

is van mening dat het Ontwerpbesluit dat voor advies voorligt, als volgt moet worden aangepast:

1. Vaststellen van de in het Ontwerp omkaderde verwerkingsverantwoordelijken voor de verwerkingen (cons. 10);
2. Uitdrukkelijk vermelden van de doeleinden van deze verwerkingen (cons. 12, 30 en desgevallend cons. 37);
3. Nader omschrijven van sommige punten van artikel 4 in ontwerp overeenkomstig het beginsel van de minimale gegevensverwerking (cons. 13);
4. Vermelden van de bewaartermijn van het dossier, bedoeld in artikel 4 in ontwerp (cons. 14);
5. Herzien van de formulering en de modaliteiten voor afwijkingen op het recht op toegang van de jongere tot zijn dossier (art. 4 §2 in ontwerp) alsook tot het register van de beslissingen waarvan de motiveringen niet worden meegedeeld (art. 5 in ontwerp) overeenkomstig de consideransen 16 tot 21);
6. Invoeren van een specifieke informatieplicht voorafgaand aan de vernietiging van de vermeldingen van het register van de beslissingen waarvan de motiveringen niet zijn meegedeeld (cons. 25);
7. Verwijzen naar de artikelen 13 e 14 van de AVG ter hoogte van artikel 19, §1, 7° in ontwerp (cons. 27);
8. Nadere omschrijving ter hoogte van de artikelen 48, 58 en 62 in ontwerp van de identificatiegegevens die vereist zijn in plaats van het begrip identiteit (cons. 30);
9. Vaststellen van de personen die toegang hebben tot de registers bedoeld in de artikelen 48, 58 en 62 in ontwerp overeenkomstig considerans 32;
10. Indien het geval, nader omschrijven van het anonieme karakter van de gegevens die jaarlijks worden verstrekt aan de administratie (cons. 34);
11. Indien dit niet het geval is, de vereiste aanpassingen doorvoeren als omschreven in de consideransen 36 en 37.

An Machtens
Wnr. Administrateur

Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum